Չ. ՏԱՐԻ Թիւ 1,724 Կ. ՊՈԼԻՍ. 1902, ՄԱՅԻՍ 29—11 ՅՈՒՆԻՍ 5 ԸՊՊԻՒԻԼ ԷՎ՛. 1320 — 29 ՄԱՅԻՍ 1318 ՀՈՐԻՒՐԱԿԻ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ ԲԻԼԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

Բիւզանդիոն

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

«Բիւզանդիոն» Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire. Directeur - Propriétaire PUZANT KÉTCHIAN. Bab-Ali Djaddéssi, № 23-25 CONSTANTINOPLE

ԱՄՍԱԳՐԻ ԳԱՆԱՁԵՐԻՆ — Բացի յատկապէս ուրիշ տեղ յիշուած պարագաներէ, ամսագրի գանձերը կը ստանան միայն Պոլսոյ մէջ։ Ուրիշ տեղ գտնուողները կը դիմեն իրենց գրասենեակներուն։ — ՏԱՐԵԿԱՆ ԳԻՆ — Պոլսոյ մէջ 6 մեճ. Ուրիշ տեղ 8 » Վեցամսեայ 4 1/2 » Եռամսեայ 2 » Ցուցադրութեան համար 20 փարա։ — ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ — Մէկ տողը 3 ղրշ. Մանր յայտարարութիւններ մէկ անգամ 1 մեճ.

«Բիւզանդիոն» Տարեկան գին Պոլսոյ մէջ 12 ղրշ. Ուրիշ տեղ 7 մեճ. Կիսամեայ » 6 » Վեցամսեայ » 3 » Եռամսեայ » 1 1/2 » Մէկ թիւը 20 փարա։ Նոյն գործակատարի գրասենեակին համար։ Գործակատարութիւն մը կը պահանջուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՆՊԱՍՏԻՑ ՆՈՐ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹԻ

ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐՈՆ ՈՒ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑՆԵՐԸ

Բ.

Այսօր կ'խորհինք Որբանոցներն Արհեստանոցներու վերածել, որպէսզի առաջին բարւոքելու համար դիւրանան։ Մի՛շտ նիւթական և միա՛յն նիւթական։ Ինչո՞ւ չենք խորհիր այն որբերուն մէկ մասն ալ որոշ նպատակի մը համար կրթելով՝ անոնցմէ մտաւորական և բարոյական ուժեղ անհատներ պատրաստել, այնպէս՝ վարժապետներ և եկեղեցականներ, որպէս զի մեր եկեղեցին եւ վարժարաններուն ապագան փրկենք այս երկու պաշտօնէից արժանաւորներու ճշգրիտ տուվէն, որուն սխալը հետեւանքը կ'կրէ այսօր մեր ժողովուրդը պատահական և յաւէտ անկարող ու անարժան վարժապետներու և կղերականներու երեսէն։ Ահա այսօր մեր չատ մը գործոններուն համար կարող ու ժամագէտ ուսուցիչներու պէտքը կ'տեսնուի, բայց չկայ։ Մեր Որբանոցներուն համար նոյնպէս օրինաւոր վարիչներու, դաստիարակներու, կրօնուսոյցներու պէտքը կ'զգացուի, ու ձեռք չեն իյնար։ Մեր չատ մը գաւառներուն համար մնայուն և չքոյկ քարոզիչներու, այցելու հովիւներու և քահանաներու պէտք կայ, ու չեն գտնուիր։ Մեր չատ մը քաղաքներուն համար բանիբուն ու կարող Առաջնորդներու, ինչպէս նաև չատ մը Վանքերու համար գործունեայ ու բանգէտ վանահայրերու անհրաժեշտ պէտքը կ'զգացուի, բայց չկա՛ն ու չկա՛ն։ Մինչե՞ր պիտի չարունակուի այս պակասն որ մտաւորապէս ու բարոյապէս կ'մահացնէ մեր ժողովուրդը։

Ուստի այս կենսական պէտքէն ու պահանջներէն առիւծիւալ կ'ըսէ, պէտք է որ մեր որբերէն մաս մ'ալ այս կրկին նպատակներուն ծառայեցնենք, հաստատելով իւրաքանչիւր գլխաւոր գաւառի մէջ մէկ կամ երկու որբանոցներէն և Սրբազրեցնելով ամէն քանի զուրկ և բոլորովին կարօտ ըլլալէն ի զատ՝ ուրիշ անոք տղաքներն ալ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

##

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

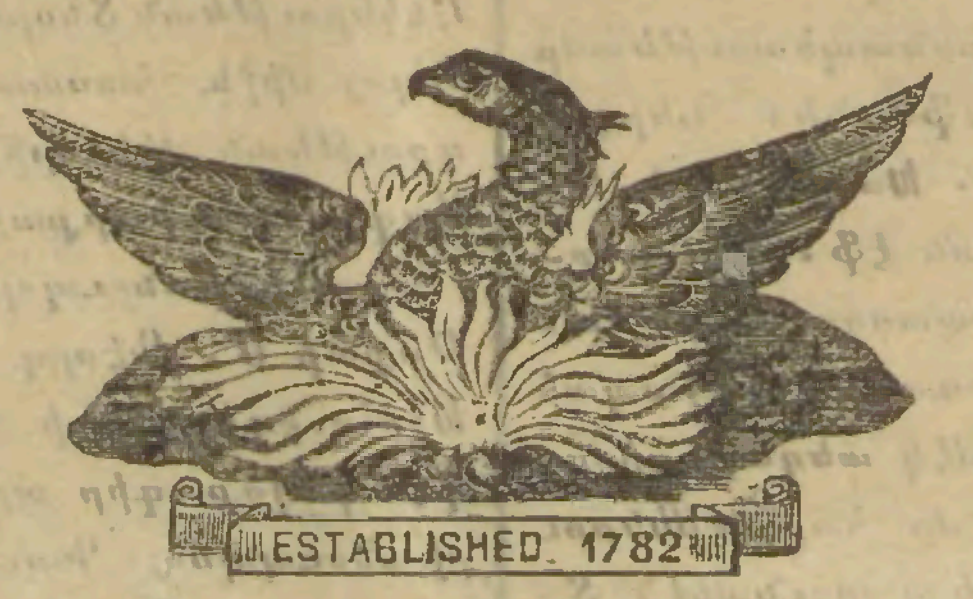
ՖԻՆԻՔՍ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ ՅԱՄԻՆ 1782

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,200,000

ՖԻՆԻՔՍ Ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի եւ կայծական' կալուածք, կարասիք եւ ապրանք' յոյժ նպաստաւոր պայմանօք եւ միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կաբգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներ ը:

Հ. ՍՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ եւ Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթմանի վարի քովը Վիթալիս Խան, գետնայարկ Թիւ 1:

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովութիւն մ'է' որոյ բաժնետեարք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են' ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն: Դրամագլուխն և պահեստի գումարը կը համնին 4,000,000 անգլ. ոսկիի:

ՖԻՆԻՔՍ Ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 22,000,000 անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի յմնասներուն համար:

ՏԱՆՏԷՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԻ

Օ. ՏԷՐՈՒՆԵԱՆ

Ղալաթիա Ազապ-Գափու

Պատիւ ունի ծանուցանելու թէ, չինութեանց եղանակին սկսելուն առթիւ, անոնք որ չինուածանիւ-թերու պէտք ունին, լաւ կ'ընեն անգամ մը այցելով իր մեծ մթե-րանոցն յԱզապ-Գափու, ուր կը գտնուին ծաղկանկար Քառածներ, Սեւաստափոլի քարեր, Ռուշէտիւս Ջիմէնթօ, ֆրանսական Շօ Իտրո-լիք, ձուլածոյ և Կրէ սէրամիք խողովակներ, առողջապահիկ գոր-ծիներ տան համար, ևն:

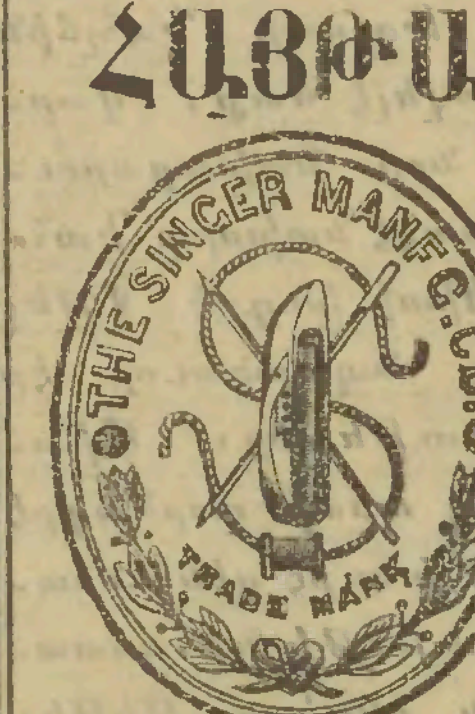
Տէրունեան Տունը չիմէնթօի և այլ նիւթերու հայթայթիչն է Կ. Պոլսոյ Քարափի Ընկերութեան, Երկաթուղեաց Ընկերութեան, ևն:

Շատեր կ'ծաանուին տեղական ա-ժան Շօ Իտրոլիքն իբրեւ ֆրանսա-կան գնելով, խաբուելով կապար-եայ կնիքներու կեղծէն: Հարա-զատ Ֆրանսական ապրանքին հա-մար դիմել Տէրունեան Տունը, ո-րուն սկզբունքն է մարդ չխաբել, և սակարկուած բուն ապրանքը տալ միշտ իր իսկական գնով: 20-14

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANUFACTURING Cº

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպա-տեայ տոկունութեամբ մանքամբ շինուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ըն-տանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սին-կէրի մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկէրի Ընկե-րութիւնն ցարդ 400 է աւելի պատույ վկա-յական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցու-ցահանդէսներու մէջ:

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ:

Սինկէրի մեքենաները կ'վաճառուին' Բերա, Շիշակ ճամբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց:

Ղալաթա) Սինկէր Խան, Թիւնէլին եառեւ.
) Թրամվայի կայարանին դիմաց.

Ստամպօլ) Սուլթան Համամ Թիւ 2.
) Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի ՄՖասիոնին դիմաց Թիւ 13.

Սկիւտար, Չարշի Պօյու.

Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է

ՔՕՆԵԱՔ ՊԱՐՊԱՐԷՍՍՕ Մ. ԵՂԲԱՐՑ

Պարպարէսսօ Մ. Եղբարց յոյնական քօնեաքը զուտ խաղողի արտադրութիւն է որուն ճարտարարուեստական հսկայ գործարանն հիմնուած է 1840ին և փոխանցուած է իրենց հօրմէն: 1875 և1888ի յունական արուեստահանդէսը, 1889 ի Բարիզի, 1894ի Շիքակոյի ամերիկեան, 1895ի Պօրտօի և 1900ի Բարիզի մեծ արուեստահանդէսները միահամուռ հաստա-տած են որ Պարպարէսսօ Մ. Եղբարց ժառանգաբար պատրաստած քօնեաքը թէ' հին է թէ' ընտիր և ի հաստատութիւն' վարձատրած են պաշտօնական մրցանակներով, նոյնը կ'հաստատեն նաեւ մեծահռչակ բժիշկներու և քիմիագէտներու վկայութիւնք: Պապարէսսօ Մ. Եղբարց քօնեաքին տրուած ուրիշ բազմաթիւ վկայագրերն աւելորդ է թուել, քանի որ հանրածանօթ է այն և սպառումը' առաջին աստիճանի, մրցակիցներուն նախանձը գրգռելու չափ:

Մենաշնորհեալ պատիւ) Արծաթ Խաչ Ս. Փրկչի
) Հայթայթիչ արքայական տան Ն. Վեհ. Ցունաստանի Թագաւորին

Ամէն յանձնարարութեան համար դիմել, Առ Պ. ԱԹԱՆԱՍ Ս. ՔԱԼՕԽՐԻՍԹՕ Կ. Պոլիս. Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ Կալաթա

ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՍԵՂԲՈՍ ԽԱՆ ԹԻՒ 5-7

Հայերէն, Գաղղ. և Տաճկ. դպրո-ցական դասագրոց ու պիտոյից համար մեծաքանակ մթերք, նուէրի գիրքեր, Վիտալ-Լապլշի աշխարհացոյց մեծադիր քարտէսներու, բուսաբանական և կեն-դանաբանական պատկերաց ընտիր հա-ւաքածոյ մը' նմոյշներով միշտ պատ-րաստ կայ:

Նոր հրատարակութիւն

Սանձակեանց — Սրբազան պատմու-թիւն Նոր Ուխտի, [illegible], 4 ղրշ.— Թօփճեան — Նոր ընթացք ֆրան-սերէն լեզուի, 4 ղրշ.— Զօզուն — Նա-մակագրութիւն Գաղղ. Տաճկ. 12½ ղրշ.:

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ամէն կարգի նիւ-թերու և ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի: 72

ԱՆՁՆԵՐԻ ՔՍՏՈՒՀ ՇԱՀԱՐ ...

ԱՈՒԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ.—Եթէ կ'ու-զէք ունենալ ձեր իւղանկարկ կենդանա-գիրը բնական մեծութեամբ և կատա-րեալ նմանողութեամբ, դիմեցէք Բե-րա, Մեծ Փողոց, Ազա-Ճամի, Բու-մելի խանի կից նկարչատունը, Թիւ 104. ֆր. 1½ ոսկի Օսմանեան: Պատաւ-ներէ փափաք յայտնող անձինք պար-տաւոր են ղրկել իրենց լուսանկարը: Այս նկարչատան մէջ կ'պատրաստուին նաեւ եկեղեցական պատկերներ, գիւ-ղանկարներ (paysage), մետաքսի վրայ ծաղիկներ ևն: [illegible] 10-8

ԳԵՐՄԱՆԵՒԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆՈՐ ԳԻԾ

HAMBOURG—AMERICA եւ DEUTSCHE LEVANTE LINIE

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԻՑ ՄԻՋԵՒ ՀԱՍՏԱՏԱԾ ՆՈՐ ԳԻԾԸ

«Միլոս» ի մօտոյ Նիւ Եորք պիտի մեկնի:

«Սէրիֆօս» Նիւ Եորքէ մեկնած է Մայիս 15ին:

«Սիսիլիա» Նիւ Եորքէ պիտի մեկնի Յունիս 12ին:

Նիւ-Եորքէ մեկնելով պիտի հանդիպին Մալթա, Պոլիս, Նովօրոսիսք և Օ-տեսա: Վերադարձին' Պոլիս, Մարմարայի եզերքները, Զմիւռնիա, Բիրէա, Բաթրաս, Մալթա, Ալճերիա և Նիւ-Եորք: Նպաստաւոր պայմաններով բեռ և ճամբորդ կ'ընդունին:

Deutsche Levante Linie Ընկերութիւնը բաց ի սոյն գծէն, Արեւելից կողմ կ'ղրկէ իր շոգենաւները կանոնաւոր կերպիւ, ամէն 8-10 օրն անգամ մը Համ-պուրկէ, ամէն 15 օրն անգամ մը Անվէրսէ, և ամսն անգամ մը Նիւքասըլէ և Րօթէրտամէ, Զմիւռնիոյ, Պոլսոյ և Սեւ Ծովի համար:

Therapia, Stamboul և Pera շոգենաւք ճամբորդաց համար ընդարձակ սրահ Ա. կարգի սեղան, Էլէկտրական լոյս, բժիշկ և նուագախումբ ունին:

Համպուրկէ Պոլիս կ'սպասուին «Լերոս» Յունիս 10ին, «Իմպրոս» Յունիս 21/22ին, «Ռիթնոս» Յնս. 18ին, «Թէրապիա» Յնս. 9/10ին, «Լէսպոս» Յնս. 15ին, «Լիբսոս» Յնս. 24/26ին, «Բերա» Յնս. 28ին:

«Լերոս» Յնս. 11ին կ'մեկնի Պոլսէ Համպուրկի և Ռոթէրտամի համար:

Դիմել Ընկերութեան կեդրոնը մանրամասնութեանց համար, ի Hambourg, կամ իրենց Գործակատարին ի Պանտրմա: Յ. Ս. ՄՍՐԵԱՆ և Ընկ.

Հեռագիր. Missirian Panderma H. S. Missirian et Cie

ԿԱՐԺ ԳՐԵԼ կ'խնդրուի գաւառի Նամակագիրներէն: Շատ մը գրուածներ, որք թերեւս շահեկան լուրեր ու տեղե-կութիւններ ալ պարունակեն, մէկ կողմ կ'նետուին' մի միայն երկարութեան պատ-ճառաւ: Զանց ընել խորհրդածութիւններէ, բառի ու բացատրութեան կրկնութիւն-ներէ: ԿԱՐՃ ԵՒ ԿՏՐՈՒԿ. ա'յն է ...: Եւ ա'ն միայն կ'տպուի:

ԳԱՒԱՌԻ ԵՒ ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻ Դէ բաժանորդներուն կ'յիշեցնենք թէ ՀԱՍՑԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ համար երկու ղրշ'ի նամականիշ մը պէտք է անհրաժեշտ է: Առանց [illegible] հասցէն ԱՆՓՈՓՈԽ Կ'ՄՆԱՅ:

ԼԱՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զօրաւոր ֆոնտով' հիմնեալ 1845 ին

1902 Յունուար 1 ին երաշխաւոր-եալ գոյքն' ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնը' ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000 էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որք կ'կազմեն Ընկերութիւնը, և որոց կ'պատկանի բոլոր շահերն: 1901ին ապահովագրե-լոց վճարուած շահաբաժիններու գու-մարը' ֆր. 17,500,000:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բո-լիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկե-րութենէ մը յանձնուած բոլիսներէն ա-ւելի անկաշկանդ և չահաւոր պայմա-նագրութիւնն է, յանձնուած օրէ-սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակնե-րուն և պատճառին, անձնասպանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի ա-տեն: Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխա-ւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ա-պահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաչուի առ-նելու, այս փոխատուութեանց գու-մարներն զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւ-րաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին չարունակե-լու առանձնաշնորհումը յետամնաց ա-պահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ չկայ: Ապահովագրութեան երկարաձգումը բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակա-միջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պա-տահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաչուի առնելու անվճար մնացած ա-պահովագիրները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկո-սաբեր պայմանն ալ ունի, որ աշխար-հի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է, աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Բնիկ-Պատուիրակ Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս, Հուիթօլ խան Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՎԻՐԱՀԱՏ ՏՈԲԴ. ԻՊՐԱՀԻՄ ՊԷՅ

Ամէն տեսակ վիրաբուժական հի-ւանդութիւններ, ինչպէս նաեւ ջեր-մամիզութիւն, վեներախտ ևն. քիչ ժամանակի մէջ կ'դարմանէ առանց ե-րեւան բերելու: Ամէն օր ժամ 6էն ետքը կ'գտնուի դեղարանիս վերի սենեակը, և Ուրբ. ու Դշ. օրերն ալ, առաւօտուն, Սկիւտար Սէլիմիէ դե-ղարանը: Առաջին անգամ ձրի:

Ղալաթիա, [illegible] 40-10 ԴԵՂԱԳՈՐԾ ՔՕՃՄԱ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԼՈՑՈՒՄ ՇԱՔԱՐԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս [illegible] Թիւ 57

Ֆըսթըգլը, Ֆընտըգլը, պատէմլի, սադըգլը, պարզ և ամէն տեսակ լօ-գումներ ու չաքարեղէններ կ'ծախուին յիշեալ վաճառատան մէջ:

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ' ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ» ՕՐԱԳՐՈՑ Կ. Պոլիս, Նº 23, 25, Պապը Ալի Ճատտէսի

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի (10)

ՖԵՌՆԱՆ ՏԸ ՄՕՆԹԷՔԷՆ

ԴՐԱՄԻՆ ՋՈՀԵՐԸ

ԳԻՐՔ Բ.— ԴՐԱՄԻ' ԹԷ ՍԻՐՈՅ ՋՈՀԵՐԸ

Ը.

—Աղ ալ բա՞ն է, գլխի ցա'ւը... պատասխանեց Սդա-Բի:

=Այո', ճիշդ, գլխի ցաւն էր որ ուշանալս տեսնելով եւ կասկածելով, զիս փնտռելու ելած էր: Մնացածը կը գուշակուի: Ժընըվիէվ խաղք խայտա-ռակ ըրաւ զիս հոն, ուզեց մեկնիլ եւ բռնադատեց զիս որ ընկերանամ իրեն: Զկրցայ մերժել' գայթակղութենէ վախ-նալով: Կ'յուսայի դառնալ ներկայա-ցումը չաւարտած, բայց կարելի չե-ղաւ: Երբ յաջողեցայ օձիքս ազատել եւ թատրոն երթալ, կառքերը մարած էին արդէն: Ի՞նչ ձախորդութիւն: Ա-սակ բաները մենակ ինծի կ'պատա-հին...:

—Հանդարտեցէք: Ինչ որ կ'յապաղի' կորսուած չէ: Կ'յուսամ քիչ ատենէն բերել ձեզ գեղանին Լիւսիլի հասցէն:

=Այն օրը, Միւսիւ Սդա-Բի, ձեզ պիտի տամ...: Ո՞րչափ կ'ուզէք որ տամ:

Բիքօլէ, պահ մը խորհրդածելէ ետ-քը, ըսաւ ակներեւ չփոթութեամբ.— Դուք հարուստ էք, եւ Օրիորդն այն-քան գեղեցիկ...: Ինծի կուգայ որ հազար ֆրանքնոց պանքատոմս մը...:

=Երկու հատ կուտամ..., ընդմի-ջեց Հէքդոր: Երե'ք հատ կուտամ:

—Վերջապէս, փարթամութեան հա-մը պիտի առնեմ, մտածեց խեղճ մարդն որու դէմքը զուարթացաւ: Ցետոյ բարձրաձայն ըսաւ.— Պատմութիւնը, չատ հետաքրքրական ըլլալով, այլայ-լումին պատճառեց ինծի: Մատէրայի երկրորդ գաւաթ մ'ալ կ'խմեմ:

Իշխանն հրաման ըրաւ որ բերեն:— Եւ մատէրային հետ պիսքիւի մը, ըսաւ Սդանիսլաս մամնաւոր չեչտով մը:

Պիւֆէի բառին վրայ, որ եղանակով մը արտասանուեցաւ, հաչուեսեղանին ետեւը գտնուած Տիկինը գլուխը վեր-ցուց եւ Սդա-Բիի երեսը նայեցաւ ժպտելով: Ցետոյ, Թերթօնին ընթեր-ցումը ձգեց եւ հաչուետումարին մէջէն առաւ նեղ ու երկար թուղթ մը, գի-րով եւ թուանշաններով ծածկուած: Սպասաւորը բերաւ ապսպրուածները: Բիքօլէ պիւֆէին թամթեց մատէրային մէջ եւ կուլ տուաւ:—Պզտի'կ տեղե-կութիւն մը..., ըսաւ յետոյ: Ո՞ւր կրնամ իմացնել ձեզ հետազօտութիւն-ներուս արդիւնքը:

=Բայց Ֆրանսուա Ա. փողոցի ա-պարանքս:

—Չէ՞ք վախնար...:

=Ի՞նչ բանէ:

—Թէ գլխի ցաւը ձեռք անցընէ նա-մակս, կամ իմ անձս կասկածի:

=Փորձը մինչեւ հոդ չերթար: Փառք Աստուծոյ, Ժընըվիէվ իմ ապարանքս չի բնակիր: Եկէ՛ք կամ գրեցէ՛ք աներ-կիւղ:

—Շատ լաւ: Եթէ դուք ալ պէտք ունենաք թղթակցիլ ինձ հետ, կ'խնդ-րեմ որ ձեր նամակներն հոս ղրկէք:

Սդա-Բի ձեռքը սեղանին զարկաւ հոս բառը չեչտելու համար, ինչպէս ը-րած էր արդէն պիւֆէի բառը: Ասիկա նչան մ'ըլլալու էր, վասն զի սրճարա-նին սպասաւորն իսկոյն հաչուեսեղանին քովէն գնաց դէպ այն սեղանն ուր Սդանիսլաս կ'խօսէր Իշխանին հետ: Ձեռքը բռնած էր երկար ու նեղ թուղ-թը, զոր սրճարանին տիրուհին հանած էր իր հաչուետոմարէն:—Միւսիւ Սդա-Բի, ըսաւ սպասաւորը, Տիկինը վաղը կարեւոր վճարում մ'ունենալով, կ'հա-մարձակի ձեր հաչուեցոյցը տալ:

Քննիչ գործակալն յօնքը պռստեց և խիստ չեչտով մը պատասխանեց.— Փորձի ատեն հաչուեցոյց կ'ղրկուի՞: Մնաց որ, Տիկինն աղէկ գիտէ թէ թո-չակս ամսուն վերջը միայն կ'առնեմ: Շատ անդէպ եւ անպատշաճ կ'գտնեմ որ այդքան ողորմելի պարտք մ'ունե-նալս երեսիս զարնուի: 37 ֆրանք 10 սանդի՜մ...: Խելքի դէմ է աս...: Եթէ վրաս ունենայի...: Բայց չու-նիմ...: Գացէք ըսէք Տիկնին թէ եր-բեք...:

Հէքդոր ընդմիջեց մէկ չունչով ը-սուած այս զայրալից խօսքերը, սեղանին վրայ նետելով 100 ֆրանքնոց պանք-տոմս մը:—Մեր խմածներուն ստակն և Մ. Բիքօլէի պարտքը վար դրէք եւ վրան տուէք:

=Բայց ամենեւի'ն, ամենեւի'ն, ըսաւ Սդա-Բի արժանապատիւ երեւոյ-թով: Կ'նեղանամ...:

—Իսկ ես ալ մերժում չեմ սիրեր: Ուրեմն ընդունեցէք, ապա թէ ոչ կ'աւրուինք:

Սպասաւորը պանքատոմս առաւ եւ հաչուեսեղանին քով դարձաւ քթին տակէն խնդալով:

Թ.

—Մնաց որ, իրարու հետ հաչիւ ունինք, աւելցուց Հէքդոր ձայնը մեղ-մացնելով: Ես բերելիք դրամը դուք առէք: Անա ձեզի 100 ֆրանքնոց եր-կրորդ պանքատոմս մը: Կանխավճար մ'է ատ ձեր ծախքերուն համար:

=Զիս երախտապարտ կ'ընէք, ըսաւ Սդա-Բի: Իմ եռանդովս ցոյց պիտի տամ ձեզ երախտագիտութիւնս:

—Կ'յուսամ, եւ կ'բաժնուիմ ձենէ: Ժընըվիէվ ինծի կ'սպասէ ժամէ մը ի վեր, եւ բարկացած ըլլալու է հիմա: Փառաւոր կերու մը պիտի ունենանք: Ի տեսութիւն, Միւսիւ Սդա-Բի:

=Այսօրուընէ իսկ խուզարկութեան պիտի սկսիմ:

Հէքդոր սրճարանէն դուրս ելաւ այն պահուն երբ սպասաւորն 100 ֆր-րանքնոցին վրան կ'բերէր: Բիքօլէ գրպանեց եւ հաչուեսեղանին մօտ գը-նաց:—Է' ուրեմն, Սդանիսլաս, մրմռաց խանութին տիրուհին իր ամէնէն չնոր-հալի ժպիտովը, հաչուեցոյցը վճարուե-ցա՞ւ:

=Շնորհիւ ձեր սրամտութեան, ո՛վ Բալմիր: Ուստի, վաղը ձեզի ստորէ պիտի հրամցնեմ: Փալով սրտիս, արդէն առած էք զայն:

—Սդանիսլա՛ս, դուք վերջապէս պիտի վտանգէք զիս: Ի՞նչ պիտի ըսեն ուրիշները:

=Ի՞նչ կ'ուզեն թող ըսեն: Մենք իրար կ'սիրենք, Բալմի՛ր:

Ընթերցողք հասկցան հաչուեցոյցին կատակերգութիւնը, որ նմանօրինակ պայմաններու մէջ կ'կրկնուէր ամէն անգամ որ առիթը նպաստաւոր ըլլար, եւ քառասնամեայ կինը, Բիքօլէի հա-մար տկարութիւն մ'ունենալով, սի-րով կ'յօժարէր: Գործակալը Դրա-սեննակ պիտի երթար,—ուր թերեւս պէտք ունէին իրեն—, երբ սրճարանին դուռը բացուեցաւ եւ 55-60 տարեկան մարդ մը ներս մտաւ:—Նայէ՛, Մ. Տանիէլ Կայեէ՛ն է, պոռաց Սդա-Բի դիմաւորելով նորեկն որու երկնցուց ձեռքը: Բարեւ, Միւսիւ Կայեէ: Ի՞նչ բան ձեզ բերաւ այս կողմերը:

=Ձեզ փնտռելու եկայ, պատաս-խանեց նորեկը: Մալըէրբիւի Դրա-սեննակն հարցուցի ձեզ, եւ ձեր պաշ-տօնակիցներէն մին հոս ղրկեց զիս: Խօսելիք ունիմ:

—Նստինք ուրեմն:

=Ի՞նչ կ'առնէք:

—Մատէրա մը եւ պիւֆէ մը:

Երկու մարդիկը մթաստուեր ան-կիւն մը նստան: Տանիէլ Կայեէ միջա-հասակ, նիհար, աշխոյժ ու սակաւախօս մարդ մ'էր, վառվռուն աչքերով եւ սրամիտ դէմքով, որուն վրայ խորունկ մելամաղձութիւն մը դրոշմուած էր: Ճակտին ծալքերն եւ շրթներուն դառ-նալից բացուածքը կարծես բարոյական անբուժելի վիշտ մը ցոյց կուտային:— Ինտո՞ր էք, աղէ՞կ էք, հարցուց Սդա-Բի տափակ հարցումով մը բանալով խօ-սակցութիւնը:

=Աղէկ եմ, պատասխանեց նորեկը: Ինծի կուգայ որ չեմ ծերանար:

—Արհեստնիդ դժուար է, սակայն:

=Անչուշտ, բայց իմ կեանքս է ան: Ցոգնութիւն չեմ զգար: Ուր որ այլք պիտի սպառէին, ես ոյժ կ'առնեմ: Գործունէութեան, չարժումի պէտք ու-նիմ: Պէտք է որ երթամ, գամ, ամէն տեղ պրպտեմ եւ բարակի մը պէս փնտռեմ: Միտքս որքան զբաղած ըլ-լայ, նոյնքան դիւրաչարժ կ'ըլլայ մար-մինս: Որքան աւելի հանելուկներ ունե-նամ լուծելու, նոյնքան աւելի կ'պայ-ծառանայ ուղեղս:

(Շար.) Թարգմ. Ժ. ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ՋԱՆԱԶԱՆՔ

ՆՈՐ ԱՐՇԱՒԱԽՈՒՄԲ ՄԸ.—Քօ-բէնհակէ հետեւեալը կ'գրեն.—Նորա-տեսակ արշաւախումբ մը Դանիմարքէ մեկնեցաւ ի Կրօէնլանտա, կիրակի առաւօտ: Արշաւախումբը կ'բաղկա-նայ չորս երիտասարդներէ.—Հեղինակ մը' Մ. Էրիքսէն, նկարիչ մը' կոմս Մոլդքէ, ուսանող մը' Մ. Րասմու-սէն, Կրօէնլանտի մէջ ծնած դանիա-ցի ծնողքէ, և վիրաբոյժ մը, Մ. Պէր-դէլսէն: Երկիրը պիտի ուսումնասիրեն այնպիսի տեսակէտներով որք բոլո-րովին կ'տարբերին ցարդ կատարուած աշխարհագրական և գիտնական ար-շաւախումբերու տեսակէտներէն: Տա-րիուէ մը Կրօէնլանտ պիտի անցընեն, ժամանակի մէկ մասն էսքիմօներուն մէջ, որոց լեզուն ալ պիտի ուսումնասի-րեն: Իրենց հետ կ'տանին ձայնագիր գոր-ծիներ, և լուսանկարչական գործիներ, սինէմադօկրաֆական տեսարաններ առ-նելու, մարդաբանական չափեր առնե-լու:Պիտի ուսումնասիրեն նաեւ հիւծախտի ծաւալումը: Ապացուցուած է որ բնիկ-ներն Եւրոպացիներուն հետ չփման մէջ գտնուելով միայն հիւծախտէ կ'բռնուին: Բեեռագէտ Տր. Նանզէն օժանդակեց արշաւախմբին կազմութեան:

ԺԱՅԹՔՈՒՄՆԵՐԸ.—Ամերիկայէ ե-կած լուրերու նայելով, հրաբխային ժայթքումներէ կ'վախցուի Պոլիվիոյ և Ալասքայի մէջ: Նիւ Եորք իսկ սպառ-նալիքի ներքեւ կ'գտնուի, որովհետեւ կան երկրաբաններ որ կ'ըսեն թէ քա-ղաքին 60 քիլոմէդր հեռի Բիքսքիլի մօտ, ինչպէս նաեւ նաեւ մերձակայ բլուրներուն վրայ, հրաբխային հետ-քեր գտեր են եղեր: